

Designing and explaining the strategic entrepreneurship model in the field of urban e-governance: a mixed approach

Mohammad Javad Moshiri¹ , Alireza Moghaddasi²

1- Department of Entrepreneurship, AK.C., Islamic Azad University, Aliabad Katoul, Iran

2- Assistant Professor, Management Department, Faculty of Management and Accounting, Imamreza International University, Mashhad, Iran

Receive:

08 June 2025

Revise:

14 August 2025

Accept:

30 August 2025

Keywords:

Entrepreneurship model, strategic governance, urban electronics, sustainable competitive advantage, value creation

Abstract

The aim of the present study is to design and explain a strategic entrepreneurship model in the field of urban e-governance: a mixed approach. The present study is fundamental-applicable in terms of its purpose, and mixed (qualitative-quantitative) in terms of its implementation method. The statistical population of the qualitative section includes 14 experts, entrepreneurs in the field of information technology and urban management, selected using the snowball method. The statistical population of the quantitative section includes 384 entrepreneurs in the field of information technology and urban management, selected using the convenience sampling method. Data collection in the qualitative section was carried out through semi-structured interviews and in the quantitative section through a questionnaire. The data analysis in the qualitative section was carried out using the grounded theory method, and in the quantitative section, PLS. The results of the research in the qualitative section show that 164 initial codes were placed in 22 categories. Also, the development of strategic entrepreneurship in e-governance requires simultaneous attention to the components of the three business, national, and international levels. The business and national level components act as a basis and facilitator for the international components. Specifically, the creation of hardware and software infrastructures at the national level and attention to macroeconomic stability strengthens the competitive advantage at the international level. The results obtained from the structural equation model show that the coefficient of all hypotheses is higher than 0.3. The t-statistic is also higher than 1.96. The significance level of the hypotheses is also lower than 0.50. Therefore, all relationships are confirmed.

Please cite this article as (APA): Moshiri, M. J. and Moghaddasi, A. (2025). Designing and explaining the strategic entrepreneurship model in the field of urban e-governance: a mixed approach. *Journal of New Approaches in Management and Marketing*, 4(2), 275-297.

<https://doi.org/10.22034/jnamm.2025.558755.1199>

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business. This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Publisher: Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business

Corresponding Author: Alireza Moghaddasi

Email: alireza.moghaddasi@imamreza.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Access to the information needed for decision-making, further control and monitoring of the organization and processes, the possibility of analyzing conditions and analyzing in planning and simulating decisions can be significant effects of the presence of information technology in the organization (Stone et al., 2020). With increasing environmental uncertainty, rapid changes, and new global challenges, one of the effective solutions to adapt to continuous developments and to get ahead of competitors is to move towards strategic entrepreneurship, because the environment facing today's societies is constantly changing, and it is entrepreneurs who provide a model for coping with and adapting to these changing and dynamic conditions, and employees are also considered an important element in the work and entrepreneurship process (Khajuei Nasab Karani, 2018). Strategic entrepreneurship is a concept that integrates entrepreneurial actions and strategic management principles within organizations (Bashir & Vij, 2023). Along with the importance of strategic entrepreneurship, one cannot ignore the changes in the field of information and the introduction of electronic approaches into society. Of course, it should be considered that today, electronic governance is not only considered a threat, but also a strategic driver for businesses. However, it should be noted that in today's dynamic and competitive world, the benefits of this strategic driver in achieving organizational goals and increasing entrepreneurship can be used when organizations, instead of just using information technology, also pay due attention to the governance and improvement of information technology services and change their approach towards an optimal entrepreneurial process (Akhavan Agh Ghale & Eskanderpour, 2020). In general, e-governance in the modern era maximizes the value of information technology, because it affects management in the field of information and provides a stable and secure platform for various innovative approaches. As a result, it can be seen that e-governance helps maintain competitive advantage by improving the level of strategic entrepreneurship (Elazhary et al, 2022). Therefore, we are looking for an answer to the question: how is the strategic entrepreneurship model in the field of mixed-approach urban e-governance designed and explained?

Theoretical Framework

Entrepreneurship

Entrepreneurship involves creativity and innovation, risk-taking and planning; a process in which raw ideas are managed in a way that leads to economic consequences. Entrepreneurship is also a type of employment that, through a dynamic, energetic, passionate and enthusiastic process, presents, creates and implements new ideas and creative solutions (Abdelkarim, 2019).

Strategic Entrepreneurship

Strategic entrepreneurship is an application program for developing a new project within an organization that is based on exploiting new opportunities and creating economic value. Strategic entrepreneurship can be defined as a continuous organizational readiness to explore new competitive fields and identify capabilities to exploit them. The main contribution of the field of strategic entrepreneurship in organizations is to increase awareness and understanding of the role of entrepreneurship in mutual organizations, which aims to revitalize these organizations and their organizational performance. Strategic entrepreneurship can be identified through a set of characteristics, namely: exploiting existing knowledge as the basis for social and economic progress (Sajedi & Kazemi, 2024).

E-Governance

E-Governance is a way for governments to use information technology and other new technologies to facilitate individuals to access government information and services, improve their quality, and provide broad opportunities for participation in democratic processes and symbols (Soong et al, 2020).

Chabak et al. (2025) studied the development of a model for e-government governance with an approach to facilitating and developing digital businesses in Iran. The findings showed that the dimensions of smart digital management and policymaking, technological infrastructure and interoperability, digital services and common business development platforms, human resource empowerment and innovative organizational culture, supportive legal and regulatory frameworks, stakeholder participation and interaction, and continuous evaluation and improvement have a significant impact on e-government governance with an approach to developing digital businesses. All model fit indices indicated a favorable fit of the conceptual model with the empirical data. The research results indicate the need to redefine the role of the government from a service provider to a facilitator and platform builder. To achieve efficient digital governance, it is essential to pay attention to smart policymaking, develop open and secure infrastructure, institutionalize an innovative culture, support laws, and structured stakeholder participation. This model can be a guide for policymakers to improve the digital ecosystem and facilitate the growth of technological businesses in the country.

Shirani & Ayneh (2025) examined the future city, integrated urban governance, and presented an entrepreneurial city model in Iran. The findings have led to the presentation of a conceptual model of the future entrepreneurial city with five main components: 1) data-driven participatory governance; 2) technological and social infrastructure; 3) flexible policymaking; 4) innovative urban economy; and 5) human capital empowerment. The proposed model is designed based on Iran's indigenous capacities and institutional challenges and can be proposed as a policy-friendly model for empowering Iranian cities in the era of digital transformation and complex crises.

Research Methodology

The present study is fundamental-applicable in terms of purpose, and mixed (qualitative-quantitative) in terms of implementation method. The statistical population of the qualitative section includes 14 experts, entrepreneurs in the field of information technology and urban management, selected using the snowball method. The statistical population of the quantitative section includes 384 entrepreneurs in the field of information technology and urban management, selected using the convenience sampling method. Data collection in the qualitative section was carried out through semi-structured interviews and in the quantitative section through a questionnaire.

Research findings

The data analysis method was used in the qualitative section, and PLS in the quantitative section. The results of the research in the qualitative section show that 164 initial codes were placed in 22 categories. Also, the development of strategic entrepreneurship in e-governance requires simultaneous attention to the components of the three levels of business, national, and international. Business and national level components act as a grounding and facilitator for international components. Specifically, creating hardware and software infrastructure at the national level and paying attention to macroeconomic stability strengthens competitive advantage at the international level. The results obtained from the structural equation model show that the coefficient of all hypotheses is higher than 0.3. Also, the t-statistic is higher

than 1.96. The significance level of the hypotheses is also lower than 0.50. Therefore, all relationships are confirmed.

Conclusion

The present study was conducted with the aim of designing and explaining a model of strategic entrepreneurship in the field of urban e-governance using a mixed approach. The findings of this study are consistent with the research of Chabak et al. (2025), Shirani & Ayneh (2025), Parvin et al. (2024), Rajabpour et al. (2023), Xin et al. (2023), and Oana-Ramona et al. (2021). Parvin et al. (2024) showed that capacity building to establish the right to access information, increase regulation, discipline urban management mechanisms, strengthen internal platforms for networking and securing information in line with urban smartness can be implemented through the implementation of a good digital governance model.

Considering the results obtained, the following suggestion is made:

Policymakers and planners should consider many factors for the development of strategic entrepreneurship. Factors such as the creation of infrastructure and superstructures of companies and organizations are of great importance and provide a platform for the growth of entrepreneurship. Therefore, it is recommended to provide the necessary conditions in this regard.

طراحی و تبیین الگوی کارآفرینی استراتژیک در حوزه حکمرانی الکترونیک شهری رویکردی آمیخته

محمدجواد مشیری^۱ ID، علیرضا مقدسی^۲ ID

۱- گروه کارآفرینی، واحد علی آباد کتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آباد کتول، ایران
۲- استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه بین المللی امام رضا (ع)، مشهد، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر طراحی و تبیین الگوی کارآفرینی استراتژیک در حوزه حکمرانی الکترونیک شهری رویکردی آمیخته می‌باشد. تحقیق حاضر به لحاظ هدف، بنیادی - کاربردی و از حیث شیوه اجرا، آمیخته (کیفی - کمی) می‌باشد. جامعه آماری بخش کیفی شامل ۱۴ نفر از خبرگان، کارآفرینان در حوزه فناوری اطلاعات و مدیریت شهری است که به روش گلوله برفی انتخاب شدند. جامعه آماری بخش کمی شامل ۳۸۴ نفر از کارآفرینان در حوزه فناوری اطلاعات و مدیریت شهری می‌باشند که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها در بخش کیفی از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته و در بخش کمی پرسشنامه صورت گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از روش داده بنیاد و در بخش کمی از PLS استفاده شد. نتایج تحقیق در بخش کیفی نشان می‌دهد که ۱۶۴ کد اولیه در ۲۲ دسته مقوله جای گرفتند. همچنین توسعه کارآفرینی استراتژیک در حکمرانی الکترونیک نیازمند توجه همزمان به مؤلفه‌های سه سطح کسب و کار، ملی و بین‌المللی است. مؤلفه‌های سطح کسب و کار و ملی به عنوان زمینه‌ساز و تسهیل‌کننده مؤلفه‌های بین‌المللی عمل می‌کنند. به طور مشخص، ایجاد زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در سطح ملی و توجه به ثبات اقتصادی کلان، مزیت رقابتی در سطح بین‌المللی را تقویت می‌کند. نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب تمامی فرضیه‌ها بالاتر از ۰/۳ به دست آمده است. همچنین آماره t بالاتر از ۱/۹۶ به دست آمده است. سطح معناداری نیز فرضیه‌ها کمتر از ۰/۵۰ به دست آمده است. بنابراین تمامی روابط مورد تأیید است.

تاریخ دریافت: ۱۸ خرداد ۱۴۰۴
تاریخ بازنگری: ۲۳ مرداد ۱۴۰۴
تاریخ پذیرش: ۰۸ شهریور ۱۴۰۴

کلید واژه‌ها:

الگوی کارآفرینی،
استراتژیک،
حکمرانی،
الکترونیک شهری،
مزیت رقابتی پایدار،
ارزش آفرینی

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): مشیری، محمدجواد و مقدسی، علیرضا. (۱۴۰۴). طراحی و تبیین الگوی کارآفرینی استراتژیک در حوزه حکمرانی الکترونیک شهری رویکردی آمیخته. فصلنامه رویکردهای نوین در مدیریت و بازاریابی، ۴ (۲)، ۲۷۵-۲۹۷.

https://doi.org/10.22034/jnamm.2025.558755.1199

Authors retain the copyright and full publishing rights.
Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business.
This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

ناشر: مرکز پژوهشی مطالعات مدیریت منابع و کسب و کار دانش محور

نویسنده مسئول: علیرضا مقدسی

ایمیل: alireza.moghadasi@imamreza.ac.ir

مقدمه

یک سازمان برای دستیابی به اولویت و تقدم نسبت به رقبا در بازار کار باید تواناییهای خود را درک کند و برای تقویت این قابلیت‌ها تلاش کند تا در رویارویی با رقبای خود موفق شود بنابراین لازم است سازمان را به صورت انعطاف پذیر و پویا مدیریت کرد که امکان مقابله با تغییرات موجود و بالقوه را فراهم کند انعطاف پذیری سازمان را قادر می‌سازد تا با تغییرات مختلف به درستی برخورد کند و بقا و رشد خود و موفقیت خود را حفظ کند (Tariq et al, 2022). کارآفرینی بر اساس کار آفرینی استراتژیک به مجموعه ویژگیها و انواع رفتارهای مرتبط با انتخاب کسب و کار، برنامه ریزی سازماندهی و ریسک پذیری اشاره دارد برای مدیریت آن نیاز به خلاقیت دارد، در حالی که سایر محققان آن را ویژگی متمایز بودن یک فرد یا سازمان در مقایسه با همتایان خود می‌دانند که او را در بین این همتایان متمایز می‌سازد که باعث می‌شود از الگوی او تقلید یا پیروی کنند (Coccia, 2021). سازمان‌ها، امروزه کارآفرینی استراتژیک را ابزاری می‌دانند که به کمک آن عملکرد افراد خود را بهبود بخشند و با تغییرات وفق دهند. اما، برای آن که این سازمان‌ها عملکرد کارکنان خود را از نظر سطح آموزشی و تخصصی کارا تر و اثربخش تر کنند باید هم تراز با سرعت تغییرات فن آوری، کارکنان خود را در استفاده از فناوری ترغیب و تشویق نمایند از سوی دیگر، فناوری اطلاعات، موجب تسهیل نقش‌ها و وظایف مدیران می‌شود. دستیابی به اطلاعات مورد نیاز جهت تصمیم گیری، کنترل و نظارت بیشتر بر سازمان و فرآیندها، امکان تجزیه و تحلیل شرایط و تحلیل در کسب برنامه ریزی و شبیه سازی تصمیمات می‌تواند، اثرات چشمگیری از وجود فن آوری اطلاعات در سازمان باشد (Stone et al, 2020).

با افزایش عدم اطمینان محیطی، تغییرات سریع و چالش‌های جدید جهانی، یکی از راهکارهای مؤثر در جهت تطابق با تحولات مداوم و ربودن گوی سبقت از رقبا گرایش به سمت کارآفرینی استراتژیک است، چرا که محیط پیش روی جوامع امروز، پیوسته در حال تغییر است و این کارآفرینان هستند که الگویی برای مقابله و سازگاری با این شرایط پر تغییر و پویا فراهم می‌آورند و کارکنان نیز در این میان یک عنصر مهم در فرایند کار و کارآفرینی محسوب می‌شوند (Khajuei Nasab Karani, 2018). کارآفرینی استراتژیک یک مفهوم است که اقدامات کارآفرینانه و اصول مدیریت استراتژیک را درون سازمان‌ها یکپارچه می‌کند. این شامل شناسایی، ارزیابی و بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه از طریق استراتژی‌های پیشگیرانه و نوآورانه با هدف دستیابی به مزیت رقابتی پایدار است (Bashir & Vij, 2023).

در کنار اهمیت کارآفرینی استراتژیک نمی‌توان از تغییرت در حوزه اطلاعات و ورود رویکردهای الکترونیک به جامعه غافل ماند. البته باید توجه داشت که امروزه حاکمیت الکترونیک نه تنها تهدید حسوب نمس شود بلکه یک محرک استراتژیک برای کسب و کارها محسوب می‌شود. اما باید به این نکته توجه کرد که در دنیای پویا و رقابتی امروزی زمانی می‌توان از مزایای این محرک استراتژیک در دستیابی به اهداف سازمان و افزایش کارآفرینی استفاده نمود که سازمان‌ها به جای صرفاً استفاده از فناوری اطلاعات، نسبت به راهبری و بهبود خدمات فناوری اطلاعات نیز توجه لازم را داشته باشند و رویکرد خود را به سمت فرآیند کارآفرینی بهینه تغییر دهند (Akhavan Agh Ghale & Eskanderpour, 2020). به صورت کلی حاکمیت الکترونیک در دوران عاصر باعث به حداکثر رساندن ارزش فناوری اطلاعات می‌گردد، زیرا بر مدیریت در حوزه اطلاعات تأثیر می‌گذارد و یک پلت فرم پایدار و ایمن برای رویکردهای نوآورانه

مختلف فراهم می‌کند. در نتیجه می‌توان مشاهده نمود که حاکمیت الکترونیک به حفظ مزیت رقابتی با ارتقا سطح کارآفرینی استراتژیک کمک می‌کند (Elazhary et al, 2022).

شهرداری نزدیک‌ترین سطح حکومت به مردم است، که می‌تواند با الکترونیک نمودن خدمات خود به عنوان ابزاری مؤثر برای تحقق عدالت اجتماعی و نیل به حکمرانی خوب از نهادهای خدماتی به نهادهای اجتماعی مبدل شود. از جدیدترین رویکردها به کارآفرینی استراتژیک، استقرار شاخص‌های الگوی حکمرانی خوب است. شاخص‌هایی که سازماندهی نظام اجتماعی و سیاسی بر قالب خاصی و با سامانه ویژه‌ای که تنظیمات خود را بر دو وجه سلبی و ایجابی استوار می‌کند. بنابراین با توجه به اهمیت کارآفرینی استراتژیک در بحث حکمرانی شهری بخصوص می‌توان مشاهده نمود که این موضوع در مطالعات اندکی مورد بررسی قرار گرفته است. حال آنکه کارآفرینی استراتژیک در حکمرانی الکترونیک شهری به عنوان مقوله‌ای نو به ندرت مورد بررسی قرار گرفته است و این امر لزوم و اهمیت تحقیق حاضر را بیان می‌دارد. لذا بر آن شدیم تحقیقات خود را در حوزه مدیریت استراتژیک کارآفرینی سو دهیم و در همین راستا یک سری اهداف را دنبال می‌کنیم. بنابراین به دنبال پاسخ به این سؤال هستیم که طراحی و تبیین الگوی کارآفرینی استراتژیک در حوزه حکمرانی الکترونیک شهری رویکردی آمیخته چگونه است؟

ادبیات نظری

کارآفرینی

از آنجا که مفاهیم علوم انسانی در زمره مفاهیم قطعی علوم فیزیک و شیمی به کار نمی‌رود، ارائه یک تعریف قطعی و مشخص برای واژه‌های آن دشوار و حتی غیر ممکن است. در این میان کارآفرینی نیز یکی از آن واژه‌هاست که تعاریف واحدی برای آن وجود ندارد و در محافل علمی، تعاریفی متفاوت از دیدگاه‌های گوناگون برای آن وجود ندارد و در محافل علمی، تعاریفی متفاوت از دیدگاه‌های گوناگون برای آن ارائه شده است (Khajuei Nasab Karani, 2018).

کارآفرینی به عنوان یک رشته علمی از اهمیت زیادی برخوردار است که نه تنها بعنوان حلقه اتصال بین اختراع، نوآوری و تولید محصولات و خدمات جدید نقش ایفاء می‌کند، بلکه بعنوان موتور رشد و توسعه اقتصادی نیز عمل می‌کند. ایجاد سازمان‌های جدید بعنوان یکی از مهمترین نیروهای توسعه اقتصادی و اجتماعی محسوب می‌شود. سازمان‌های جدید تسهیل گر رشد اقتصادی بوده، باعث توسعه فن آوری گردیده، ایجاد محصولات و خدمات جدید شده و در بعضی موارد بطور کامل باعث خلق صنایع جدید می‌شوند. سازمان‌های جدید همچنین منجر به ایجاد مشاغل جدید و دستاوردهای اقتصادی شده و خیابان منتهی به تحرک اجتماعی را عریض تر می‌نمایند (Behdarvand & Masroor, 2019).

کارآفرینی مستلزم خلاقیت و نوآوری، ریسک‌پذیری و برنامه‌ریزی است؛ فرایندی که در آن ایده‌های خام به گونه‌ای مدیریت می‌شوند که به پیامدهای اقتصادی منجر می‌شوند. هم چنین کارآفرینی یک نوع اشتغال است که از طریق یک فرایند پویا، پرتکاپو، پرشور و اشتیاق به ارائه، خلق و اجرای ایده‌های جدید و راه‌حل‌های خلاقانه می‌پردازد (Abdelkarim, 2019) و تا حد زیادی موفقیت‌های آتی را پیش‌بینی می‌کند و ترکیب آن با آموزش مناسب تخصصی می‌تواند تضمین‌کننده آینده مطلوب باشد (Michelacci & Schivardi, 2017).

کارآفرینی استراتژیک

کارآفرینی استراتژیک یک برنامه کاربردی برای توسعه یک پروژه جدید در داخل یک سازمان است که مبتنی بر بهره برداری از فرصت جدید و ایجاد ارزش اقتصادی است. کارآفرینی استراتژیک را می‌توان به عنوان آمادگی سازمانی مستمر برای کشف زمینه‌های رقابتی جدید و شناسایی قابلیت‌ها برای بهره برداری از آنها تعریف کرد. سهم اصلی حوزه کارآفرینی استراتژیک در سازمان‌ها در افزایش میزان آگاهی و درک نقش کارآفرینی در سازمان‌های متقابل است که هدف آن احیای این سازمان‌ها و عملکرد سازمانی آنهاست. کارآفرینی استراتژیک را می‌توان از طریق مجموعه‌ای از ویژگی‌ها یعنی: بهره برداری از دانش موجود به عنوان پایه پیشرفت اجتماعی و اقتصادی شناسایی کرد (Sajedi & Kazemi, 2024). کارآفرینی استراتژیک به عنوان مسیری برای توسعه سازمان پدیدار شده است که مبتنی بر اتخاذ یک برنامه استراتژیک و مکانیسم‌های تغییر سازمان است تا بتواند با تغییرات مختلفی که در اطراف آن رخ می‌دهد مقابله کند. کارآفرینی استراتژیک به عنوان تلاشی برای دستیابی به یکپارچگی بین نقاط قوت سازمان‌ها قابلیت‌های بازار و منابع مختلفی که سازمان در اختیار دارد در نظر گرفته می‌شود. کارآفرینی تأثیر بسزایی بر عملکرد سازمانی به ویژه توانایی سازمان برای سازگاری و بقا دارد (Alameeri et al, 2021). کارآفرینی استراتژیک هماهنگی جنبه‌های استراتژیک و کارآفرینی در ایجاد، توسعه و عمل در نظر گرفته شده برای به دست آوردن مزایای رقابتی است. این رویکرد حاصل ایجاد تعادل میان دو اقدام مرتبط و پیوسته یعنی رفتارهای فرصت طلبانه و رفتارهای مزیت طلبانه است. کارآفرینی استراتژیک از طریق ایجاد تغییرات گسترده به شرکت‌ها کمک می‌کند زمینه‌های رشد و سودآوری را فراهم کنند. مفهوم کلیدی کارآفرینی استراتژیک این است که برای کسب مزیت رقابتی و خلق ارزش‌های پایدار، باید تعادلی را در شرکت برقرار کند (Maleki & Jokar, 2022).

حاکمیت الکترونیک

توسعه و کاربری فناوری اطلاعات در بخش دولتی با هدف استقرار حاکمیت الکترونیک آغازگر مرحله جدیدی از حیات مدیریت بخش عمومی است که از واپسین سال‌های هزاره دوم میلادی مورد توجه تئوری پردازان و کارگزاران بخش عمومی بسیاری از کشورهای جهان قرار گرفته است و دولتها در تلاش‌اند با استقرار آن گام مهمی در راستای حرکت به سوی جامعه اطلاعاتی بر دارند. حاکمیت الکترونیک به عنوان یک ابتکار عمل جدید در صدد است زمینه دسترسی شهروندان به خدمات عمومی را از طریق قابلیت‌های فناوری اطلاعات فراهم سازد و روابط مدیریت دولتی و شهروندان را به گونه‌های جدید پایه ریزی کند (Valizadeh & Dadashpurmoghaddam, 2019). حاکمیت الکترونیک به عنوان فرآیندهای تجدید ساختار جهت نیل به کارایی بهتر، خدمات بهتر و مشارکت دموکراتیک تعریف می‌شود (Butt et al, 2019). حاکمیت الکترونیک عبارت است از استفاده از تکنولوژی اطلاعات بویژه اینترنت، در ارائه خدمات عمومی، با سهولت بیشتر، مشتری پسندتر، با صرفه‌تر، و در مجموع به طریقی متفاوت و بهتر (Al-Matroushi et al, 2020). حاکمیت الکترونیک، شیوه‌ای برای دولت‌ها به منظور استفاده از فناوری اطلاعات و دیگر فناوری‌های جدید است که به افراد تسهیلات لازم جهت دسترسی مناسب به اطلاعات و خدمات دولتی، اصلاح کیفیت آنها و ارائه فرصت‌های گسترده برای مشارکت در فرآیندها و نمادهای مردم سالار می‌دهد (Soong et al, 2020).

پیشینه پژوهش

(Chabak et al, 2025) به بررسی تدوین الگویی برای حکمرانی دولت الکترونیک با رویکرد تسهیل و توسعه کسب و کارهای دیجیتال در ایران پرداختند. یافته‌ها نشان داد که ابعاد مدیریت و سیاست‌گذاری هوشمند دیجیتال، زیرساخت‌های فناورانه و تعامل‌پذیری، خدمات دیجیتال و پلتفرم‌های مشترک توسعه کسب و کار، توانمندسازی منابع انسانی و فرهنگ‌سازمانی نوآور، چارچوب‌های قانونی و حقوقی حمایتی، مشارکت و تعامل میان ذی‌نفعان، و ارزیابی و بهبود مستمر، تأثیر معناداری بر حکمرانی دولت الکترونیک با رویکرد توسعه کسب و کارهای دیجیتال دارند. تمامی شاخص‌های برازش مدل نشان‌دهنده انطباق مطلوب مدل مفهومی با داده‌های تجربی بودند. نتایج تحقیق بیانگر ضرورت بازتعریف نقش دولت از نهاد خدمات‌دهنده به تسهیلگر و پلتفرم‌ساز است. برای تحقق حکمرانی دیجیتال کارآمد، توجه به سیاست‌گذاری هوشمند، توسعه زیرساخت‌های باز و امن، نهادینه‌سازی فرهنگ نوآورانه، قوانین حمایتی و مشارکت ساختاریافته ذی‌نفعان ضروری است. این الگو می‌تواند راهنمایی برای سیاست‌گذاران در جهت ارتقای زیست‌بوم دیجیتال و تسهیل رشد کسب و کارهای فناورانه در کشور باشد.

(Shirani & Ayneh, 2025) به بررسی شهر آینده، حکمرانی یکپارچه شهری و ارائه مدل شهر کارآفرین در ایران پرداختند. یافته‌ها منجر به ارائه یک مدل مفهومی شهر کارآفرین آینده با پنج مؤلفه اصلی شده است: (۱) حکمرانی مشارکتی داده محور؛ (۲) زیرساخت‌های فناورانه و اجتماعی؛ (۳) سیاست‌گذاری منعطف؛ (۴) اقتصاد شهری نوآور؛ و (۵) توانمندسازی سرمایه انسانی. مدل پیشنهادی بر اساس ظرفیتهای بومی و چالش‌های نهادی ایران طراحی شده و می‌تواند به عنوان الگویی سیاست‌پذیر برای توانمندسازی شهرهای ایران در عصر تحولات دیجیتال و بحران‌های پیچیده مطرح شود. (Nazemiyan et al, 2024) به بررسی مدل کارآفرینی استراتژیک در کسب و کارهای ورزشی پرداختند. یافته‌ها شرایط علی، شرایط زمینه‌ای و راهبردهای مؤثر در کارآفرینی استراتژیک را نشان داد. همچنین مدل نهایی کارآفرینی استراتژیک نیز دارای برازش مطلوب می‌باشد.

(Parvin et al, 2024) به بررسی آینده‌نگاری حکمرانی دیجیتال در راستای هوشمندسازی شهری با رویکرد پایداری مبتنی بر سناریونویسی در سطح کلان‌شهرهای کشور پرداختند. بر اساس نتایج به‌دست آمده، سناریوی اول در بخش‌های هوشمندسازی، مشارکت محوری، شفاف‌سازی، تمهیدات ساختاری، یکپارچه‌سازی، فرهنگ‌سازی و پایداری‌سازی بهترین حالت است و سناریوی ششم (و تا حدودی سناریوی پنجم)، بدترین حالات ممکن را نشان می‌دهند. سناریوهای دوم تا چهارم بیشتر بر مبنای کمترین تغییرات در عوامل اصلی هستند و تنها در یک عامل، پیشرفت و در یک عامل پس‌رفت را نشان دادند. نتایج تحقیق نشان داد که ظرفیت‌سازی برای ایجاد حق دسترسی به اطلاعات، افزایش قانون‌مداری، انضباط بخشی به سازوکارهای مدیریت شهری، تقویت بسترهای داخلی به منظور شبکه‌سازی و ایمن‌سازی اطلاعات در راستای هوشمندسازی شهری می‌تواند از طریق پیاده‌سازی یک مدل حکمرانی خوب دیجیتال عملیاتی گردد.

(Rajabpour et al, 2023) به بررسی تأثیر کارآفرینی استراتژیک بر مزیت رقابتی در شرکت‌های دانش‌بنیان شهرستان بوشهر پرداختند. بر اساس نتایج فرضیه اصلی پژوهش و همچنین سه فرضیه فرعی، تأثیر فرهنگ و رهبری کارآفرینانه، به‌کارگیری خلاقیت و نوآوری و ذهنیت کارآفرینانه بر مزیت رقابتی تأیید گردید و فرضیه تأثیر معنادار مدیریت منابع استراتژیک بر مزیت رقابتی رد شد. در صورتی که کارآفرینی استراتژیک به‌درستی پیگیری شود و بهبود فرهنگ و

رهبری کارآفرینانه، نوآوری و خلاقیت و بهبود ذهنیت کارآفرینانه در سازمان‌ها و شرکت‌ها توسط مدیران تشویق گردد، از طریق کسب مزیت رقابتی می‌توانند از رقبا خود سبقت بگیرند.

(Xin et al, 2023) به بررسی کارآفرینی استراتژیک و نوآوری در زنجیره تأمین پایدار از منظر مزیت مشارکتی پرداختند. نتایج، تأثیر مثبت کارآفرینی استراتژیک بر نوآوری مشارکتی را تأیید می‌کند که به طور متفاوتی توسط ساختارهای سازمانی غیرمتمرکز، رسمی و تخصصی تعدیل می‌شود. در همین حال، همکاری‌های عمودی و افقی منجر به انواع مختلفی از مزایا می‌شوند و شرکت‌ها باید استراتژی‌های اکتشاف و بهره‌برداری را در حوزه‌های عملکردی متعادل کنند تا به دوسوتوانی استراتژیک دست یابند که باعث بهبود بیشتر کارآفرینی مشارکتی و تسهیل نوآوری زنجیره تأمین پایدار می‌شود. از نظر تئوری، این مطالعه در به‌کارگیری کارآفرینی استراتژیک برای مزیت مشارکتی در یک زمینه زنجیره تأمین، در عین حال با در نظر گرفتن پیچیدگی بالای همکاری زنجیره تأمین با رویکرد اقتضایی، بدیع است. در عمل، این مطالعه پیامدهای مدیریتی مهم و توصیه‌های خاصی را برای شرکت‌های مختلف جهت دستیابی به پایداری در همکاری و نوآوری در زنجیره تأمین ارائه می‌دهد.

(Oana-Ramona et al, 2021)، به بررسی تأثیر حکمرانی بر کارآفرینی در چندین کشور عضو اتحادیه اروپا در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۷ پرداختند. ضریب همبستگی پیرسون مجموعه‌ای از روابط منفی، از نظر آماری معنی‌دار، بین شاخص‌های حکمرانی و جمعیت‌شناسی کسب‌وکار را نشان داد. تجزیه و تحلیل مؤلفه‌های اصلی دو مؤلفه اصلی را برای پایگاه داده ما به دست داد: مؤلفه اصلی شامل پنج شاخص حکمرانی (کنترل فساد، حاکمیت قانون، چارچوب نظارتی، اثربخشی دولت و ثبات سیاسی) است، در حالی که مؤلفه دوم مبتنی بر حق اظهار نظر و پاسخگویی است. بنابراین، مؤلفه اول حکمرانی بیشتر مربوط به بخش دولتی است، در حالی که مؤلفه دوم نشان‌دهنده مشارکت جامعه مدنی است. تجزیه و تحلیل رگرسیون علاوه بر مدل حداقل مربعات معمولی، مدل اثرات ثابت و اثرات تصادفی را نیز در نظر گرفت تا تأکید کند که آیا تفاوت‌ها در بین کشورها بر نتایج رگرسیون تأثیر می‌گذارد یا خیر. چندین متغیر کارآفرینی به عنوان متغیرهای وابسته به کار گرفته شدند: جمعیت‌شناسی کسب‌وکار، نرخ رشد بالای بنگاه‌ها بر اساس اشتغال، رشد خالص بنگاه‌های کارفرمایی، و جمعیت‌شناسی کسب‌وکار بر اساس طبقه اندازه. نتایج رگرسیون سازگار، تأثیر غیرمستقیم حکمرانی عمومی بر نرخ رشد بالای بنگاه‌ها بر اساس اشتغال و رشد خالص بنگاه‌های کارفرمایی را تأکید کرد. بر اساس یافته‌های ما، نتیجه‌گیری اصلی این است که سیاست‌های عمومی از کارآفرینی یا زمینه ملی برای توسعه کارآفرینان حمایت نمی‌کنند. علاوه بر این، مشارکت شهروندان و فرصت‌های آنها برای شرکت در تصمیمات عمومی از نظر حمایت از کارآفرینی نیز محدود است.

روش‌شناسی تحقیق

تحقیق حاضر به لحاظ هدف، بنیادی-کاربردی و از نظر اجرا آمیخته (کیفی-کمی) می‌باشد. جامعه آماری بخش کیفی این تحقیق شامل ۱۴ نفر از خبرگان، کارآفرینان در حوزه فناوری اطلاعات و مدیریت شهری است که سابقه فعالیت کارآفرینانه در این حوزه‌ها را دارند و با استفاده از نمونه‌گیری به روش گلوله برفی انتخاب شدند. با استفاده از ابزار مصاحبه نسبت به مصاحبه اکتشافی با این افراد اقدام شده است و محورهای اصلی فعالیت‌های کارآفرینانه آن‌ها استخراج

و حجم نمونه این تحقیق براساس منطق اشباع نظری و کفایت داده تعیین شده است. مصاحبه‌ها با خبرگان و کارآفرینان حوزه فناوری اطلاعات و مدیریت شهری که سابقه کارآفرینی در این زمینه‌ها دارند، انجام شده و هر مصاحبه حداقل دو ساعت و در ۳ تا ۴ جلسه برگزار شده است. جامعه آماری بخش کمی شامل ۳۸۴ نفر از کارآفرینان در حوزه فناوری اطلاعات و مدیریت شهری می‌باشند که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری پژوهش، در بخش کیفی مصاحبه نیمه ساختاریافته و در بخش کمی می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کمی از نرم افزار SPSS و PLS و در بخش کیفی از روش داده بنیاد استفاده شد. روش نظریه داده بنیاد به عنوان رویکرد اصلی تحقیق انتخاب شده است که در آن پیش‌فرض‌های نظری در ابتدا تعیین نمی‌شوند و نظریه از دل داده‌ها استخراج می‌گردد. این روش به جای تمرکز صرف بر یافته‌ها، بر فرآیند تحلیل و تدوین مفاهیم نظری تأکید دارد و برای موضوعاتی که کمتر در مطالعات پیشین مورد توجه قرار گرفته‌اند، مناسب است. با توجه به نوظهور بودن حوزه کارآفرینی استراتژیک و مدیریت کارآفرینی مبتنی بر فناوری اطلاعات در حکمرانی شهری، استفاده از این روش در ایران هنوز جایگاه واقعی خود را نیافته است، اما پتانسیل بالایی برای پاسخگویی به مسائل این حوزه دارد.

یافته‌های پژوهش

داده‌های پژوهش از طریق فرایند کدگذاری مبتنی بر طرح نظامدار نظریه برخاسته از داده‌های (Strauss & Corbin, 1998) تحلیل شدند. کدگذاری فرایندی تحلیلی است که طی آن داده‌ها مفهوم‌گذاری می‌شوند و به هم می‌پیوندند تا نظریه را شکل دهند. تحلیل داده‌ها در این روند جدا از گردآوری و نمونه‌گیری صورت نمی‌گیرد. در این تحقیق نظریه داده بنیاد مراحل تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام می‌شود. در ادامه، آن دسته از مفاهیم استخراج شده که به عقیده پژوهشگر به یک موضوع یا مفهوم مشترک اشاره داشته‌اند، تحت عنوانی انتزاعی‌تر و به عنوان مقوله قرار گرفته‌اند. ۱۶۴ کد اولیه در ۲۲ دسته مقوله جای گرفتند. برای کدگذاری محوری در این پژوهش از الگوی پارادایمی استراوس و کوربین استفاده شده است. این الگو به نظریه پرداز کمک می‌کند تا درکی کلی از فرایند تئوریک داشته باشد. اجزای الگوی پارادایمی برای کدگذاری محوری عبارت‌اند: از مقوله محوری، شرایط علی، زمینه یا بستر حاکم، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها.

جدول ۱. مقوله‌های انتخابی یکپارچه

مقوله انتخابی	مقوله محوری	کد اولیه
شرایط علی	تحلیل بازار	نیازسنجی بازار
		بررسی وضعیت تقاضاها و جایگاه رقبا در بازار بین المللی
		توجه به تحلیل بازار
		شناسایی فرصت‌های موجود خدمات مورد نیاز الکترونیکی سازی شهری
کارآفرینی	ایده	پذیرش نوآوری و خلاقیت
		احتمالات پذیری

مقوله انتخابی	مقوله محوری	کد اولیه
شناسایی همکاران و شرکای تجاری		ریسک درک شده
		پشتکار در روند کارآفرینی
		ایده پردازی
		سازمان‌های مردمی
		مسکن و شهرسازی
		شرکای فناوری
		شهرداری و نهادهای مرتبط
		ارتباطات مؤثر با مشتریان
		ارتباطات با رقبا و همکاران
		شناسایی فرصت‌های همکاری با افراد متفاوت
شبکه سازی کارآفرینانه		ارتباطات مؤثر با مشتریان
		ارتباطات با رقبا و همکاران
		شناسایی فرصت‌های همکاری با افراد متفاوت
		ابزارهای ارتباطی نوین
		امکان پاسخگویی سریع و دقیق
		برقراری ارتباط با مشتریان به صورت مداوم
		قابلیت پیگیری و ردیابی مشکلات
		مشاهده وضعیت درخواست‌ها
		تعیین چشم انداز، بهینه سازی تصمیم گیری در جهت کارآفرینی
		کنترل و شبیه سازی رشد پروژه برای اشتغال زایی
نقش نهادهای دولتی		حمایت نهادهای دولتی از کسب و کارهای نوپا در رشد شهری
		میزان وجود فرصت جهت توسعه کارآفرینی در مدیریت شهری
		وجود خدمات حمایتی دولت از بخش کارآفرینی مدیریت شهری در کشور
		حمایت و پشتیبانی مالی و معنوی از مراکز کارآفرین و نوآور مدیریت شهری الکترونیکی
		تخصیص اعتبار لازم به مؤسسات تحقیقاتی و...
		برنامه ریزی اقدامات و برآورده سازی نیاز بخش دولتی
		ایجاد خدمات یا محصولات کارا در جلب حمایت دولت
		معرفی نمونه‌های موفق بین المللی به دولت و بومی سازی آن در ایران
		تغییر ساختار فرآیندهای دولتی در برابر بخش خصوصی
		مشخص نمودن سطح مالکیت و برون سپاری
شرایط مداخله گر	نقش نهادهای خصوصی	بهبود مقررات همکاری بین واحد خصوصی و دولتی
		چشم انداز کارآفرینی در کشور
		ایجاد بسترهای جدید کارآفرینی در زمینه فین تک
		دسترسی به زیرساخت‌های ارتباطی فیزیکی
بستر سازی همکاری دولت و بخش خصوصی		تغییر ساختار فرآیندهای دولتی در برابر بخش خصوصی
		مشخص نمودن سطح مالکیت و برون سپاری
		بهبود مقررات همکاری بین واحد خصوصی و دولتی
		چشم انداز کارآفرینی در کشور
		ایجاد بسترهای جدید کارآفرینی در زمینه فین تک
		دسترسی به زیرساخت‌های ارتباطی فیزیکی

مقوله انتخابی	مقوله محوری	کد اولیه
هدفمندی پروژه‌ها	هدفمندی پروژه‌ها	دسترسی به زیرساخت‌های فاوا
		دسترسی به نیروی کار ماهر و نیمه ماهر
		زمینه‌های کارآفرینی در کشور
		رسیدن به چشم انداز مشترک بین واحد دولتی و خصوصی
		شناسایی راهکارهای کارآفرینانه منافع ذی نفعان و مردم
		شناسایی اهداف قابل اندازه گیری، اهداف فرعی
		شناسایی نتایج مشخص براساس احتمالات (مشارکت یا عدم مشارکت مردمی) در زمینه کارآفرینی
سرمایه گذاری زیرساخت‌های دیجیتالی	سرمایه گذاری زیرساخت‌های دیجیتالی	فراخوان سرمایه گذاری بخش خصوصی و صنعت گران
		شناسایی پتانسیل‌های تقاضای شهری و امکان سرمایه گذاری
		شناسایی راهکارهای نوین جذب سرمایه گذار (دولتی و خصوصی)
		مشارکت بازار بورس و اوراق بهادار
		شروع پروژه‌ها با یارانه و بودجه اولیه و جذب سرمایه گذار
		بسترسازی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های نوپا
شرایط زمینه‌ای	شرایط زمینه‌ای	رایانش ابری
		توسعه فیبر نوری
		بستر سازی اینترنت اشیا
		فناوری‌های هوشمند
		اینترنت پرسرعت
		رسانه‌های اجتماعی
		وب معنایی
زیرساخت‌های منابع انسانی	زیرساخت‌های منابع انسانی	آموزش منابع انسانی
		تعریف رشته‌های دانشگاهی مرتبط با الکترونیک‌سازی خدمات شهری
زیرساخت‌های مالی	زیرساخت‌های مالی	استفاده از متخصصان و کارشناسان الکترونیک‌سازی
		تخصیص بودجه دولتی کافی برای اجرایی سازی الکترونیک‌سازی خدمات شهری
		برنامه ریزی مالی صحیح برای فرآیندهای توسعه الکترونیک‌سازی خدمات شهری
		بازنگری سیستم قیمت گذاری
		شناسایی منابع درآمدی سازمان‌ها در فرآیند توسعه الکترونیک‌سازی خدمات شهری
		ایجاد منابع درآمدی پایدار در فرآیند توسعه الکترونیک‌سازی خدمات شهری
		اختصاص تسهیلات مورد نیاز پروژه‌های توسعه الکترونیک‌سازی خدمات شهری
تعیین دقیق منابع مالی شهرداری (مالیات بر ارزش افزوده، عوارض نوسازی، کسب و پیشه و		

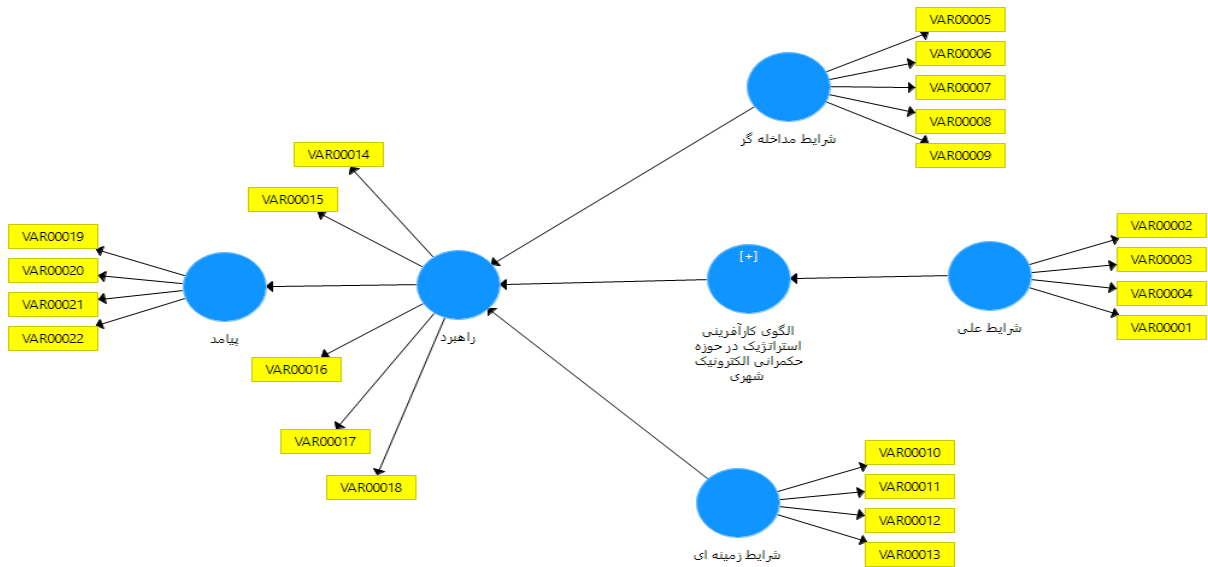
مقاله انتخابی	مقاله محوری	کد اولیه
آمایش زمین	مقاله محوری	خودرو، اجاره ساختمان‌های استیجاری شهرداری و سایر درآمدها بوده و فروش اموال غیر منقول، وام یا اوراق مشارکت)
		مدیریت خردمندانه فضا و تخصیص بهینه زمین
		گسترش حمل و نقل عمومی و انسان محور
		ارائه مدل کاربری مختلط با برنامه ریزی کاربری زمین به صورت کارا و اثرگذار در صرفه جویی زمین
		توازن در توزیع مناسب خدمات و امکانات و تجهیزات شهری در تمام سطوح شهر
		حفظ و ذخیره زمین که جلوگیری از ایجاد کلانشهرهای خودرو و ارگانیک
		GIS یکپارچه سازی مدیریت شهر براساس اطلاعات
		تلفیق داده‌های مکانی و برنامه ریزی بلند مدت
سیاستگذاری راهبرد	مقاله محوری	شناخت قوی کارآفرینی از نیازها و اولویت‌های خدمات الکترونیکی شهری توجه کافی به کارآفرینی و بازاریابی در سیاست‌گذاری‌های کلان حکمرانی الکترونیک شهری
		اتخاذ برنامه‌های مناسب و عملیاتی از سوی دولت در جهت تحقق سیاست‌های کلی تدوین شده
		وجود پوشش مناسب بیمه ای-رفاهی
		عدم دگرگونی در سیاست‌های دولت،
		پرهیز از به کارگیری سیاست‌های سلیقه‌ای
		وجود نقشه راه مناسب و تفکر سیستماتیک دولتی کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری
		مترادف دانستن کارآفرینی با اشتغال زایی در سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌ها
		وجود برنامه جامع توسعه کارآفرینی در کشور
		حمایت مدیران از نوآوری و خلاقیت مبتنی بر بازاریابی کارآفرینانه در حکمرانی الکترونیک شهری
		توجه و اعمال قوانین ارتقای اعضای هیأت علمی با تخصص بازاریابی کارآفرینانه
		سیستم مدیریت و مدیران باتجربه و نوآور
		حمایت مدیران از مالکیت فکری کارآفرینی و تجاری‌سازی بهینه اختراعات
		ثبات مدیران و کارفرمایان دولتی
		تهیه نرم افزار و سخت افزار نوین و به روز
تبعیت از قوانین بین المللی در زمینه حکمرانی الکترونیک شهری		
ایجاد پایگاه اطلاعاتی و دانشی در سازمان		
نوآوری و خلاقیت		

مقوله انتخابی	مقوله محوری	کد اولیه
فرهنگ سازی	فرهنگ سازی	تأمین منابع مالی و سازمانی برای ایجاد نوآوری و خلاقیت دیجیتال
		ایجاد تیم مشاوره و تخصصی دیجیتال در زمینه کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری
		تعیین پروتکل های فرآیندهای کارآفرینانه
		توجه تشابهات فرهنگی بین کارآفرینی و رشته های حکمرانی الکترونیک شهری
		انگیزه های مشابه در کارآفرینی و حکمرانی الکترونیک شهری
		مقالات، نشریات علمی و پژوهشی در زمینه بازاریابی در زمینه حکمرانی الکترونیک شهری
		گسترش فرهنگ پژوهش و محیط الهام بخش در زمینه کارآفرینی
		زمینه سازی ایجاد انگیزه کارآفرینی در دانشجویان
		ترجیح خود اشتغالی و گسترش فرهنگ خوداشتغالی در دانشجویان رشته های حکمرانی الکترونیک شهری
		رسانه ها-هنجارهای اجتماعی و داستان های موفقیت کارآفرینی در حوزه حکمرانی الکترونیک شهری
آموزش	آموزش	...برگزاری کنفرانس ها، نشست ها و همایش های علمی و
		وجود فرهنگ حمایتی از کارآفرینی در دانشگاه ها،
		اعتماد دانشگاه و صنعت در زمینه توسعه کارآفرینی
		پرهیز از پرداختن به آموزش سنتی و غیر کاربردی
		آموزش مهارت ها و حرفه های جدید براساس کارآفرینی در دانشگاه ها
		ارتباط برنامه های آموزشی در زمینه کارآفرینی با نیازهای حکمرانی الکترونیک شهری
		وجود دروس و پروژه های مسئله مدار کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری
		توجه کردن به پرورش خلاقیت و نوآوری در دانشجویان مدیریت شهری
		وجود خدمات مشاوره ای مناسب
		توجه کافی به دروس کارآموزی و کارورزی
توسعه و انتقال فناوری	توسعه و انتقال فناوری	کسب و کار فناورانه مبتنی بر کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری
		پارک های علم و فناوری صنعت
		توجه به شتاب دهنده ها در ترویج و توسعه کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری
		استفاده از دانش فنی
		ایجاد شرکت های نوپا فناورانه در زمینه کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری
		توجه به هوش مصنوعی
		زیرساخت های نوآوری در حوزه امنیت اطلاعات
		توجه به بلاکچین و رمز ارزها
		کالای فناورانه

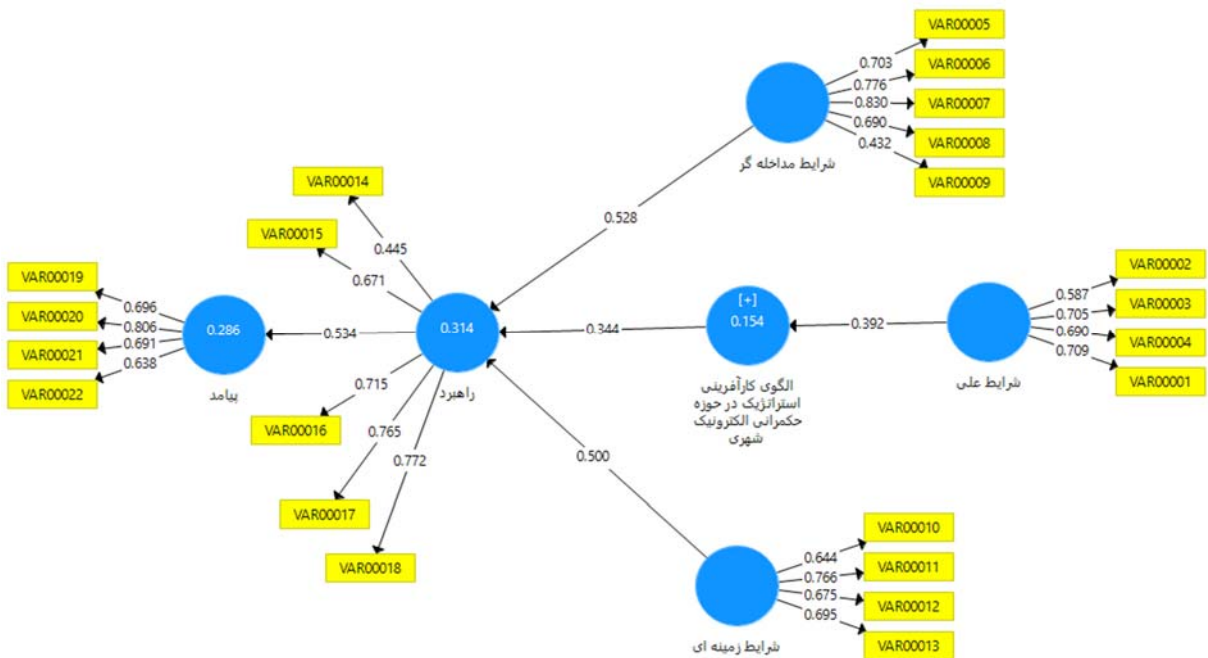
کد اولیه	مقاله محوری	مقاله انتخابی		
دانشگاه‌های فناورانه برای توسعه کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری				
شبکه ارزش فناورانه				
دانش مبتنی بر کارآفرینی حکمرانی الکترونیک شهری				
انتقال کارآفرینی فین تک در حکمرانی الکترونیک شهری و تجاری‌سازی آن				
بهبود کیفیت زندگی مردم	مؤلفه‌های اجتماعی			
بهبود پاسخگویی به مردم				
کنترل دقیق‌تر بیماری‌های واگیر دار				
افزایش نظم در زندگی اجتماعی				
درک نقش مسئولیت اجتماعی در زندگی فردی				
نظارت بر شرایط زندگی اجتماعی				
کاهش اتلاف زمان				
کاهش هزینه‌های کلی زندگی				
کاهش هزینه‌های عملیاتی				
کاهش هزینه پرسنل و فضای فیزیکی			پیامدها	
مزیت رقابتی تکرار ناپذیر				
دیجیتالی شدن صنعتی و شهری				
افزایش درآمد و سودآوری مالی				
بستر سازی اقتصاد دیجیتال				
ایجاد جو رقابتی مثبت در حکمرانی الکترونیک شهری				
هوشمندسازی و همگامی با روند جهانی				
مشتری مداری براساس استانداردهای بین المللی				
افزایش رشد حکمرانی الکترونیک شهری				
بهبود وضعیت تجارت دیجیتال				
توانمندسازی منابع انسانی	سودآوری			
استانداردسازی بین المللی				
فرصت‌های مدل حکمرانی الکترونیک شهری بین المللی				
خلق ارزش پایدار و افزوده				
ایجاد فرصت‌های شغلی				
کاهش بیکاری				
تحقق اهداف خدمات داخلی				
رونق اقتصادی				
			ارزش آفرینی	

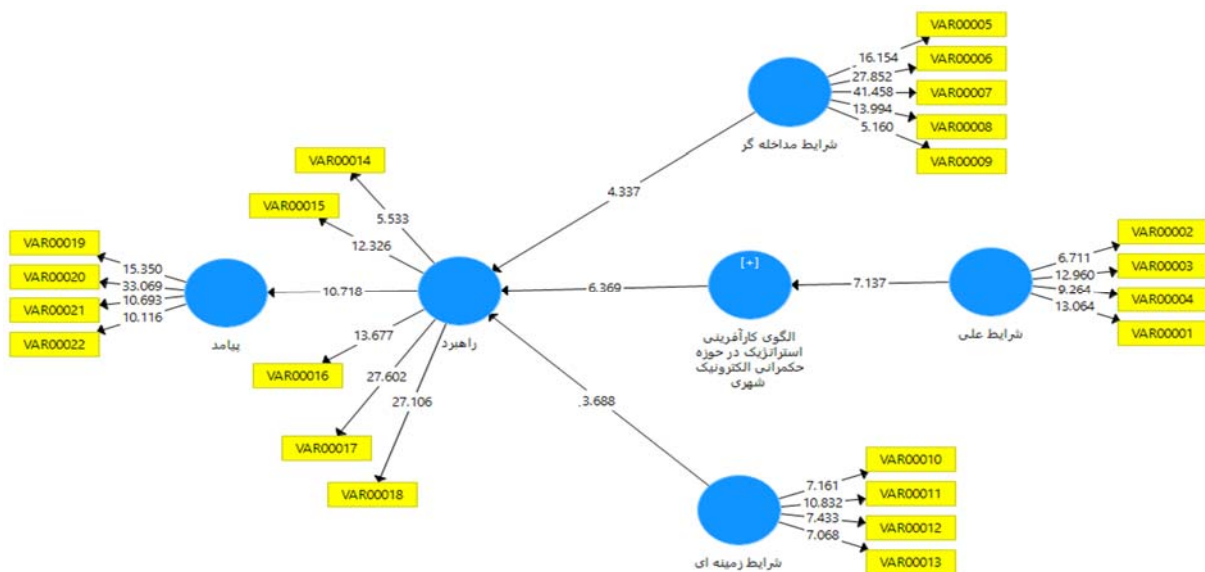
در پژوهش حاضر از روشهای مدل سازی معادلات ساختاری یعنی روش کمترین مجذورات جزئی (PLS) برای آزمون الگوی اندازه گیری و فرضیه های پژوهش استفاده شده است. نرم افزار PLS وابستگی کمتر به حجم نمونه، بی نیازی به نرمال بودن داده ها و تمرکز بر بیشینه سازی واریانس دارد که این روش جدید برخلاف نرم افزارهای لیزرل و آموس برای کاربردهای واقعی مناسب تر است. هریک از فرضیه های تحقیق به تفکیک با استفاده از تکنیک حداقل مربعات جزئی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. همچنین در نهایت مدل کلی تحقیق نیز با استفاده از همین تکنیک به بته آزمون قرار داده شده است.

شکل ۲. مدل اولیه تحقیق

شکل ۳. بار عامل کلی مدل تحقیق

شکل ۴. آماره t مدل تحقیق

در بخش ساختاری مدل بر خلاف مدل‌های اندازه‌گیری، به پرسش‌ها و متغیرهای آشکار مدل توجه ای نمی‌شود و تنها متغیرهای پنهان و روابط میان آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. برای بررسی برازش مدل از شاخص‌های برازش مدل ساختاری شامل معیار R^2 ، معیار اندازه تأثیر F^2 و معیار Q^2 استفاده می‌شود.

معیار ضریب تعیین R^2 معیاری است که برای متصل کردن بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل سازی معادلات ساختاری به کار می‌رود و بیانگر میزان تغییرات هر یک از متغیرهای وابسته مدل است که به وسیله متغیرهای مستقل تبیین می‌شود. نکته‌ی حیاتی در اینجا این است که R^2 تنها برای سازه‌های درون‌زا (وابسته) مدل محاسبه می‌گردد و در مورد سازه‌های برون‌زا مقدار این معیار صفر است. هر چه قدر مقدار R^2 مربوط به سازه‌های درون‌زا یک مدل بیشتر باشد نشان از برازش بهتر مدل است. چین (Chin, 1998) سه مقدار ۰٫۱۹، ۰٫۳۳ و ۰٫۶۷ را به عنوان ضعیف، متوسط، قوی بودن مدل تعیین می‌کنند. همچنین هنسلر (۲۰۰۹) و هر و همکاران (۲۰۱۱) سه مقدار ۰٫۲۵، ۰٫۵۰ و ۰٫۷۵ را به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی بودن برازش بخش ساختاری مدل به وسیله معیار ضریب تعیین تعریف کرده‌اند.

$$R^2 = \frac{0.154 + 0.314 + 0.286}{3} = 0.380$$

بر اساس نتایج شکل (۴) ضریب تعیین (R^2) سازه‌های درون‌زای مدل پژوهش مطلوب می‌باشد. مقدار ضریب تعیین عملکرد مؤلفه‌های وابسته نشان می‌دهد که ۳۸ درصد از تغییرات متغیرهای مدل از مجموع تاثیرات متغیرات مستقل و وابسته توضیح داده می‌شود که قویاً قابل قبول است.

در مدل کلی تحقیق که در شکل‌های زیر ترسیم شده است، مدل اندازه‌گیری (رابطه هر یک از متغیرهای قابل مشاهده به متغیر پنهان) و مدل مسیر (روابط متغیرهای پنهان با یکدیگر) محاسبه شده است. در شکل (۳)، بارعاملی متغیرهای تحقیق ارائه شده است. در این مدل که خروجی نرم افزار Smart PLS است، خلاصه نتایج مربوط به بارعاملی استاندارد روابط متغیرهای تحقیق ارائه شده است. برای سنجش معناداری روابط نیز آماره t با تکنیک بوت استرپینگ محاسبه شده است

که در شکل (۴) نشان داده شده است. آزمون فرضیه‌های تحقیق نیز براساس روابط هر یک از متغیرها به تفکیک در ادامه ارائه شده است.

در این قسمت براساس نتایج حاصل شده از محاسبه کمترین مربعات جزئی براساس بارعاملی و بوت استرپینگ، فرضیه‌های پژوهش مورد بررسی قرار گرفته‌اند:

جدول ۲. بررسی روابط مدل

وضعیت	سطح معناداری	آماره تی	ضریب مسیر	فرضیه
تأیید	۰/۰۰۰	۷/۱۳۷	۰/۳۹۲	شرایط علی بر مقوله
تأیید	۰/۰۰۰	۳/۳۶۹	۰/۳۴۴	مقوله بر راهبرد
تأیید	۰/۰۰۰	۱۰/۷۱۸	۰/۵۳۴	راهبرد بر پیامد
تأیید	۰/۰۰۰	۴/۳۳۷	۰/۵۲۸	شرایط مداخله گر بر راهبرد
تأیید	۰/۰۰۰	۳/۶۸۸	۰/۵۰۰	شرایط زمینه‌ای بر راهبرد

براساس نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب تمامی فرضیه‌ها بالاتر از $0/3$ به دست آمده است. همچنین آماره t بالاتر از $1/96$ به دست آمده است. سطح معناداری نیز فرضیه‌ها کمتر از $0/50$ به دست آمده است ($0/000$). بنابراین تمامی روابط مورد تأیید است.

بحث و نتیجه گیری

نتایج تحقیق در بخش کیفی نشان می‌دهد که ۱۶۴ کد اولیه در ۲۲ دسته مقوله جای گرفتند. همچنین نشان داد که توسعه کارآفرینی استراتژیک در حکمرانی الکترونیک نیازمند توجه همزمان به مؤلفه‌های سه سطح کسب و کار، ملی و بین‌المللی است. مؤلفه‌های سطح کسب و کار و ملی به عنوان زمینه‌ساز و تسهیل‌کننده مؤلفه‌های بین‌المللی عمل می‌کنند. به طور مشخص، ایجاد زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در سطح ملی و توجه به ثبات اقتصادی کلان، مزیت رقابتی در سطح بین‌المللی را تقویت می‌کند. همچنین رشد اقتصاد داخلی برای نفوذ در بازارهای بین‌المللی و شکل‌گیری بنگاه‌های بین‌المللی ضروری است. نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب تمامی فرضیه‌ها بالاتر از $0/3$ به دست آمده است. همچنین آماره t بالاتر از $1/96$ به دست آمده است. سطح معناداری نیز فرضیه‌ها کمتر از $0/50$ به دست آمده است ($0/000$). بنابراین تمامی روابط مورد تأیید است. یافته‌های این پژوهش با پژوهش‌های (Chabak et al, 2025) (Shirani & Oana-Ramona et al, 2021) (Xin et al, 2023) (Rajabpour et al, 2023) (Parvin et al, 2024) (Ayneh, 2025) هم‌خوانی دارد. (Chabak et al, 2025) نشان دادند که ابعاد مدیریت و سیاست‌گذاری هوشمند دیجیتال، زیرساخت‌های فناورانه و تعامل‌پذیری، خدمات دیجیتال و پلتفرم‌های مشترک توسعه کسب و کار، توانمندسازی منابع انسانی و فرهنگ‌سازمانی نوآور، چارچوب‌های قانونی و حقوقی حمایتی، مشارکت و تعامل میان ذی‌نفعان، و ارزیابی و بهبود مستمر، تأثیر معناداری بر حکمرانی دولت الکترونیک با رویکرد توسعه کسب و کارهای دیجیتال دارند. تمامی

شاخص‌های برآزش مدل نشان‌دهنده انطباق مطلوب مدل مفهومی با داده‌های تجربی بودند. نتایج تحقیق بیانگر ضرورت بازتعریف نقش دولت از نهاد خدمات‌دهنده به تسهیلگر و پلتفرم‌ساز است. برای تحقق حکمرانی دیجیتال کارآمد، توجه به سیاست‌گذاری هوشمند، توسعه زیرساخت‌های باز و امن، نهادینه‌سازی فرهنگ نوآورانه، قوانین حمایتی و مشارکت ساختاریافته ذی‌نفعان ضروری است. این الگو می‌تواند راهنمایی برای سیاست‌گذاران در جهت ارتقای زیست‌بوم دیجیتال و تسهیل رشد کسب‌وکارهای فناورانه در کشور باشد. (Parvin et al, 2024) نشان دادند که ظرفیت‌سازی برای ایجاد حق دسترسی به اطلاعات، افزایش قانون‌مداری، انضباط بخشی به سازوکارهای مدیریت شهری، تقویت بسترهای داخلی به منظور شبکه‌سازی و ایمن‌سازی اطلاعات در راستای هوشمندسازی شهری می‌تواند از طریق پیاده‌سازی یک مدل حکمرانی خوب دیجیتال عملیاتی گردد.

با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان برای توسعه کارآفرینی استراتژیک باید عوامل بسیاری را در نظر بگیرند. عواملی مانند ایجاد زیرساخت‌ها و روساخت‌های شرکت و سازمان‌ها اهمیت بسیاری دارد و بستر رشد کارآفرینی را فراهم می‌کند. از این رو توصیه می‌شود بسترهای لازم در این خصوص فراهم آید.

تشویق و تسهیل مشارکت خصوصی در توسعه مقصد حکمرانی الکترونیک اهمیت فراوانی دارد. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که رشد و تبادل الکترونیک در افزایش پژوهش‌های کارآفرینی بسیار مهم است. در این زمینه توصیه می‌شود در نظام آموزشی و مخصوصاً در دروس دانشگاهی مبانی حکمرانی الکترونیک به نیروی انسانی آموزش داده شود.

عوامل زمینه‌ای در مدل کارآفرینی استراتژیک مانند قانون‌گذاری الکترونیکی به معنای استفاده از فناوری‌های دیجیتال اهمیت بسیاری دارد. قانون‌گذاری الکترونیکی به معنای استفاده از فناوری‌های دیجیتال زمینه اتخاذ راهبردهای اثربخش در توسعه کارآفرینی استراتژیک را فراهم می‌آورد. بهره‌وری از دانش افراد، ثبات در تصمیم‌گیری و پیگیری رخدادهای استفاده از روش‌های نوین در جذب سرمایه‌گذاری از دیگر پیشنهادهای این پژوهش به کارآفرینان است.

Reference

- Abdelkarim, A. (2019). Toward Establishing Entrepreneurship Education and Training Programmes in a Multination Arab University. *Journal of Education and Training Studies*, 7(1):1-9. DOI:10.11114/jets.v7i1.3833
- Akhavan Agh Ghale, M., & Eskanderpour, B. (2020). The impact of cloud computing technology adoption on agility capabilities in government organizations based on the Sharifi and Zhang model in the General Directorate of Communications and Information Technology of Ardabil. *International Conference on Interdisciplinary Studies in Management and Engineering*. Tehran, 48-69. SID. <https://sid.ir/paper/899771/fa>. (In Persian)
- Alameeri, K., & Alshurideh, M., & Al Kurdi, B., & Salloum, S.A. (2021). The effect of work environment happiness on employee leadership. In: Hassanien, A.E., Slowik, A., Snášel, V., El-Deeb, H., Tolba, F.M. (eds.) *AISI 2020. AISC*, vol. 1261, pp. 668-680. Springer, Cham (2021). https://doi.org/10.1007/978-3-030-58669-0_60
- Al-Matroushi, H., & Jabeen, F., & Matloub, A., & Tehsin, M. (2020). Push and pull model of women entrepreneurship: empirical evidence from the UAE. *Journal of Islamic Accounting and Business Research*, 11(3), 588-609. DOI:10.1108/JIABR-02-2017-0020

- Bashir, S.I., & Vij, S. (2023). A Study of Relationship between Strategic Entrepreneurship and Competitive Advantage. *ShodhKosh: Journal of Visual and Performing Arts* 4(2):1724-1734. DOI:10.29121/shodhkosh.v4.i2.2023.2832
- Behdarvand, S., & Masroor, G. (2019). Investigating the effect of entrepreneurial orientation on marketing capability and performance with the moderating role of competition intensity (Case study: small and medium-sized enterprises in Ahvaz city), Second National Conference on New Thoughts in Business Management, Tehran, <https://civilica.com/doc/950639>
- Butt, N., & Warraich, N., & Tahira, M. (2019). Development level of electronic government services: An empirical study of e-government websites in Pakistan", *Global Knowledge. Memory and Communication*, Vol. 68 No. 1/2., 33-46. <https://doi.org/10.1108/GKMC-05-2018-0045>.
- Chabak F., & Dadash Karimi Y., & Nejad Haji Ali Irani F. (2025). Developing an e-government governance model with an approach to creating and developing digital businesses. *Education, Training and Sustainable Development*, 3(3), 1-21. <https://journaltesd.com/index.php/tesd/article/view/141>. (In Persian)
- Coccia, M. (2021). Innovation Strategies for Strategic Entrepreneurship in Ever-Increasing Turbulent Markets. *Strategic Entrepreneurship*. 255-272. https://doi.org/10.1007/978-3-030-86032-5_12
- Elazhary, M., & Popovič, A., & Henrique, P. (2022). How Information Technology Governance Influences Organizational Agility: The Role of Market Turbulence. *Information Systems Management*, 2(1), 936-957. <https://doi.org/10.1080/10580530.2022.2055813>.
- Khajuei Nasab Karani, M.R. (2018). Women's Entrepreneurship and Ways to Develop It, Third International Conference on Accounting, Management and Innovation in Business, Karaj, <https://civilica.com/doc/787163>. (In Persian)
- Maleki, M., & Jekar, A.A. (2022). The effect of entrepreneurial self-efficacy on strategic entrepreneurial intention with the mediating role of subjective norms, perceived behavioral control, and attitude toward entrepreneurship, <https://civilica.com/doc/1733900>.. (In Persian)
- Michelacci, C., & Schivardi, F. (2017). Are They All Like Bill, Mark, and Steve? The Education Premium for Entrepreneurs Retrived 1 October 2018. https://papers.ssrn.com/so13/papers.cfm?Absteact_id=3042623.
- Nazemian, T., & Nemati, N.A., & Bagherpour, T. (2024). Presenting a Strategic Entrepreneurship Model in Sports Businesses. *Topics: Organizational Behavior in Sports. Quarterly Journal of Management and Organizational Behavior in Sports*. 13(13). 14-32. 10.71648/jmobs.2024.1127518. (In Persian)
- Oana-Ramona, L., & Sorana, V., & Alina, V., & Florin, C., & Nicoleta-Claudia, M, 2021. "The Impact of Good Governance on Entrepreneurship in Terms of Sustainable Development," *Contemporary Studies in Economic and Financial Analysis*, in: *Contemporary Issues in Social Science*, 106, 307-325, Emerald Group Publishing Limited. DOI: 10.1108/S1569-375920210000106019
- Parvin, B., & Shayan, A., & Poorebrahimi, A., & Radfar, R. (2024). Future Study of Digital Governance in Direction of Urban Smartness with a Sustainable Approach in the Level of the Megalopolis of the Country. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 40(1), 93-124. doi: 10.22034/jipm.2024.2009260.1311
- Rajabpour, E., & Hamidianpour, F., & Tangestani, E. (2023). The Impact of Strategic Entrepreneurship on Competitive Advantage (Study Case: Bushehr Knowledge-Based Companies). *Education and Management of Entrepreneurship*, 2(3), 34-19. doi: 10.22126/eme.2023.9787.1052. (In Persian).
- Shirani, F., & Ayneh, M. (2025). Future City, Integrated Urban Governance and Presenting the Entrepreneurial City Model in Iran, National Conference on Future City, Integrated Urban Governance, Yazd, <https://civilica.com/doc/2329931>. (In Persian).**
- Stone, M., & Kosack, E., & Aravopoulou, E. (2020). Relevance of academic research in information technology and information management. *The Bottom Line*, Vol. 33 No. 3, 273-295. DOI:10.1108/BL-05-2020-0034

- Soong, K.-K., & Ahmed, E., & Tan, K. (2020). Factors influencing Malaysian small and medium enterprises adoption of electronic government procurement. *Journal of Public Procurement*, Vol. 20 No. 1, 38-61. DOI:10.1108/JOPP-09-2019-0066
- Tariq, E., & Alshurideh, M., & Akour, I., & Al-Hawary, S. (2022). The effect of digital marketing capabilities on organizational ambidexterity of the information technology sector. *Int. J. Data Netw. Sci.* 6(2), 401-408. DOI:10.5267/j.ijdns.2021.12.014
- Valizadeh, R., & Dadash Pourmoghaddam, M. (2019). Urban Design and Planning Methods for Sustainable Development. *Urban Design Studies and Urban Research*, 2(9), <https://civilica.com/doc/1142386>. (In Persian).
- Xin, B., & Zhang, W., & Zhang, W., & Lou, C.X., & Shee, H.K. (2023). Strategic Entrepreneurship and Sustainable Supply Chain Innovation from the Perspective of Collaborative Advantage. Author to whom correspondence should be addressed. *Sustainability*, 15(17), 12879; <https://doi.org/10.3390/su151712879>